

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА
ТА АРХІТЕКТУРИ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,

ректор ДВНЗ ПДАБА, професор

Микола САВИЦЬКИЙ

» серезня 2021 р.

ПРОГРАМА

**фахового вступного випробування
для здобуття ступеня доктора філософії
за освітньо-науковою програмою «Економіка»
спеціальності 051 «Економіка»**

Дніпро – 2021

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Державним вищим навчальним закладом
«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

(повне найменування вищого навчального закладу)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Орловська Юлія Валеріївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки (гарант освітньо-наукової програми);

Поповиченко Ірина Валеріївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та підприємництва;

Фісуненко Павло Анатолійович – доктор економічних наук, доцент, декан економічного факультету

Каховська Олена Володимирівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та підприємництва.

Програму схвалено на засіданні кафедр:

Міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування

Протокол № 7 від «17» лютого 2021 р.

Завідувач кафедри Юлія ОРЛОВСЬКА

Економіки та підприємництва

Протокол № 8 від «15» лютого 2021 р.

Завідувач кафедри Ірина ПОПОВИЧЕНКО

Схвалено відділом аспірантури і докторантури

«23» 02 2021 р.

Завідувач відділу Ігор СОКОЛОВ

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1.1. *Метою фахового вступного випробування є з'ясування рівня знань та вмінь, необхідних абітурієнтам для опанування освітньо-наукової програми зі здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка».*

1.2. *Основними завданнями фахового вступного випробування є:*

- оцінювання теоретичної підготовки абітурієнта з дисциплін фундаментального циклу фахової підготовки економіста;
- оцінювання вміння встановлювати взаємозв'язки між теорією і практикою в сучасній системі проблемних напрямів економічного розвитку;
- оцінювання вмінь стисло та конкретно висловлювати власну думку в ході відповіді на питання екзаменаторів.

1.3. *Згідно з вимогами освітньо-наукової програми доктора філософії «Економіка» на основі здобутого ступеня магістра абітурієнти повинні:*

- знати основні положення базових економічних дисциплін: «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Національна економіка», «Регіональна економіка», «Міжнародна економіка», та ін., що є основою розуміння сучасних економічних процесів та явищ;
- застосовувати наукові методи нормативного, кількісного та інституційного аналізу, інструментарій формування міжнародної, національної, регіональної, секторальної економічної політики та економіки підприємства.
- вміти визначати показники оцінки економічного розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях;
- розв'язувати складні дослідницькі, інноваційні й управлінські задачі та проблеми функціонування економічних систем різного рівня;
- застосовувати сучасні кількісні методи аналізу економічних процесів, що характеризуються невизначеністю умов та вимог;
- виявляти закономірності сучасних соціально-економічних процесів;

- використовувати нормативно-правові акти, що регулюють господарську діяльність підприємств та в цілому визначають стратегію розвитку регіону, країни;
- знати інструментарій економічної політики держави та методи, важелі державного регулювання національної економіки тощо.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Система економічних потреб та інтересів. Суспільний вибір.
2. Людина в суспільному виробництві. Проблеми гуманізації та соціалізації виробництва.
3. Інноваційні чинники економічного зростання.
4. Відносини між працею та капіталом; їх еволюція.
5. Теорія пропозиції та теорія фірми. Теорія промислової організації.
6. Теорія попиту та корисності.
7. Теорія визначення суспільного продукту, його форми та методологія розрахунків.
8. Концепція відтворення суспільного продукту. Теорії кругообігу.
9. Макроекономічна рівновага та нестабільність.
10. Моделі державного регулювання національної економіки.
11. Макроекономічне планування в системі державного управління національною економікою.
12. Регулятори і важелі антикризової політики держави.
13. Особливості регулювання в державному секторі економіки.
14. Державна інвестиційна політика та механізм її реалізації
15. Економічна безпека національної економіки
16. Стратегія економічного розвитку країни: сутність показники.
17. Державні програми соціально-економічного розвитку.

18. Роздержавлення власності та приватизація.
19. Прогнозування та державне регулювання макроекономічних процесів.
20. Регуляторна політика держави та механізм її реалізації.
21. Антимонопольна політика та механізм її реалізації.
22. Людські ресурси і трудовий потенціал: формування розвиток та значення для розвитку економіки.
23. Економічна активність населення. Зв'язок зайнятості, безробіття та макроекономічних показників.
24. Механізми грошово-кредитного регулювання.
25. Фіскальна і монетарна політики: сутність, координація, вплив на економіку країни
26. Форми і методи оподаткування на різних етапах розвитку економіки.
27. Вплив державного кредиту та державного боргу на макроекономіку.
28. Міжнародна торгівля. Основні теорії міжнародної торгівлі
29. Міжнародна фінансова система: сутність, структура та етапи розвитку
30. Структура, призначення та методологія складання платіжного балансу
31. Структуризація та функції міжнародних фінансових ринків.
32. Світові валютні ринки та сучасні валютні операції
33. Особливості та принципи міжнародного інвестування
34. Сутність та проблематика міжнародних міграційних процесів.
35. Міжнародна інноваційна діяльність
36. Глобальна цифрова економіка
37. Економічне районування
38. Кластерні, мережеві та інші територіально-виробничі форми господарства.
39. Просторова асиметрія розміщення продуктивних сил.
40. Економічні проблеми та здобутки урбанізації
41. Економічні переваги адміністративно-територіальної децентралізації
42. Регіональна економічна політика: сутність, механізми, стратегія

43. Методологічні проблеми управління економічним розвитком регіонів та об'єднаних територіальних громад.
44. Інфраструктурне забезпечення економічного розвитку на регіональному та місцевому рівні.
45. Конкурентоспроможність підприємства, країни, регіону: сутність, механізм забезпечення.
46. Екологічна безпека як об'єкт економічних досліджень.
47. Економічна оцінка природо-ресурсного потенціалу.
48. Еколого-економічна складова сталого розвитку.
49. Зелена економіка: сутність, механізм впровадження, показники ефективності.
50. Синя економіка: сутність, механізм впровадження, економічна оцінка наслідків.
51. Економічні відносини у сфері природокористування: теорія та методологія.
52. Економічні проблеми землекористування: ринок земельних ресурсів, платежі за користування земельними ресурсами.
53. Економіка раціонального використання природних ресурсів.
54. Економічні проблеми та переваги використання вторинних ресурсів.
55. Цифрова трансформація бізнесу
56. Стратегічне управління бізнесом: принципи, підходи, методи
57. Підприємство як суб'єкт господарювання на внутрішніх і світових ринках товарів і послуг.
58. Підприємництво як соціально-економічне явище. Закономірності функціонування та розвитку підприємництва.
59. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства, зв'язки, товарні потоки суб'єктів господарювання та їх інфраструктурне забезпечення.
60. Економічна безпека підприємницької діяльності.
61. Виробничо-господарська та логістична діяльність підприємства.

- 62. Маркетингово-збутова діяльність підприємства.
- 63. Інвестиційна й інноваційна діяльність підприємства.
- 64. Економічні проблеми та механізми ресурсо- та енергозбереження в діяльності підприємств.
- 65. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться в усній формі. Вступник на початку випробування отримує пакет документів, до складу якого входять: екзаменаційний білет, аркуш відповідей та вкладка. Кожного року питання екзаменаційного білету оновлюються на 30%.

Протягом фіксованого часу вступнику належить письмово підготуватися до відповіді на усі питання білету. За результатами вступного випробування вступник має можливість отримати від 0 до 100 балів, що відповідає кількості і якості правильних відповідей на питання екзаменаційного білету (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Механізм нарахування балів

Критерії оцінювання результатів	Кількість балів
1	2
Вступник має високий рівень фахових знань та вмінь, логіку мислення, вільно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати та знаходити правильні відповіді.	90-100
Вступник добре володіє матеріалом, здатний його аналізувати, але може припускатися окремих помилок, не завжди виявляє розуміння фахових знань та вмінь для знаходження всіх правильних відповідей.	75-89

1	2
Вступник має задовільний рівень фахових знань та вмінь, володіє матеріалом фрагментарно, допускає багато помилок під час знаходження правильних відповідей.	60-74
Вступник має суттєві прогалини в базових знаннях та не здатний самостійно знаходити правильні відповіді.	0-59

Кожен екзаменаційний білет містить три питання. Підсумкова оцінка за екзамен складається як середньоарифметична оцінок за кожним питанням.

Вступники, які без поважних причин не з'явилися на фахове вступне випробування у визначений розкладом час або, які набрали менше 60 балів при складанні фахового вступного випробування до участі у конкурсному відборі не допускаються.

4. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бандурка О.М. та ін. Економіка підприємства: навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2017. 192 с.
2. Бодров В.Г., Сафронова О.М., Балдич Н.І. Державне регулювання економіки та економічна політика : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2010. 520 с.
3. Верхоглядова Н.І., Іваннікова Н.А., Слабко Я.Я., Щеглова О.Ю., Левчинський Д.Л., Головка Л.С. Економіка праці і соціально-трудові відносини : навч. посіб. Київ : ТОВ «ДКС центр», 2012. 444 с.
4. Воротін В.Є. Макроекономічне регулювання в умовах глобальних трансформацій. Київ : УАДУ, 2002. 392 с.
5. Голдратт Є. Мета. Процес безперервного вдосконалення. Київ : Наш формат, 2019. 448 с.

6. Данченко О.Б. Практичні аспекти реінжинірингу бізнес-процесів. Київ : Університет економіки та права «КРОК», 2017. 238 с.
7. Дмитрієв І.А. Економіка підприємства: навч. посіб. Харків : ХНАДУ, 2018. 292 с.
8. Екологія: основи екології: навч. посіб. / Б.І. Харченко, Н.Б. Харченко, О.Б. Харченко, В.І.Цимбалюк. Львів : Новий Світ-2000, 2013. 233 с.
9. Економіка підприємства: підруч. / за заг. ред. Л.Г. Мельника. Суми : Університетська книга, 2012. 864 с.
10. Економіка України: інноваційна стратегія українських реформ : монографія / відп. ред. В.Ф. Бесєдін, А.С. Музиченко. Київ : НДЕІ, 2010. 523 с.
11. Економічна теорія. Мікроекономіка : підруч. / ред. В.М. Тарасевич. Київ : Знання, 2012. 134 с.
12. Економічна теорія: Макро- та мікроекономіка / за ред. З. Ватаманюка, С. Панчишина. Київ : Видавничий дім «Альтернативи», 2005. 606 с.
13. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства : навч. посіб. Костенко Т.Д. та ін. Київ : Центр навчальної літератури, 2016. 412 с.
14. Економічний аналіз: навч. посіб. / за ред. Ф. Бутинця. Житомир : Рута, 2017. 680 с.
15. Котикова О.І. Державне регулювання та інвестування економіки : конспект лекцій. Миколаїв : СПД Румянцева Г.В, 2018. 194 с. URL : http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4566/1/Derzhavne%20rehuliuvanneh%20ta%20investuvannia%20ekonomiky_konspekt.pdf
16. Макроекономічна теорія : навч. посіб. / Башнянин Г.І., Томашик Л.С., Середа А.Р.; за ред. Г.І. Башнянина, Л. С. Томашик. 2-ге вид., стереотип. Львів : Новий Світ-2000, 2006. 552 с.
17. Манків Г.Н. Макроекономіка (пер. англ.) / Грегорі Н. Манків; наук. ред. пер. С. Панчишин. Київ : Основи, 2000. 588 с.
18. Національна економіка : підруч. / за ред. П.В. Круша. Київ : Каравела. 2018. 533 с.

19. Політична економія : навч. посіб. / за ред. В.Г. Бодрова, В.О. Рибалкіна. Київ : Академвидав, 2004. 672 с.
20. Прісенко Г.В., Равікович С.І. Прогнозування соціально-економічних процесів. Київ : КНЕУ, 2005. 378 с.
21. Регіональна економіка: навч. посіб. Ю.В. Орловська, Г.В. Дугінець, О.О. Квактун, П.А. Фісуненко ; за заг. ред. Ю.В. Орловської. Дніпропетровськ: ДВНЗ «ПДАБА», 2012. 504 с.
22. Самуельсон П.Э. Экономика : учеб. пособие / Пол Э. Самуельсон, Вильям. Д. Нордхаус ; пер. с англ. 16-е изд. Москва : Издательский дом «Вильямс», 2000.
23. Стігліц Дж. Е. Економіка державного сектора (пер. з англ.) / Джозеф Е. Стігліц ; А. Олійник, Р. Скільський. Київ : Основи, 1998. 854 с.
24. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства / Ю.В. Орловська, Г.В. Дугінець, П.А. Фісуненко, О.А. Варламова / за заг. редакцією Орловської Ю.В. Д.: ПДАБА, 2010. 304 с.
25. Чернявська О.В. Національна економіка : навч. посіб. Київ : Алерта, 2018. 502 с.
26. Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О.В., Токмакова І.В., Шраменко О.В. Стратегічне управління: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 272с.
27. Стратегії та технології інноваційного розвитку корпорацій [О. М. Полінкевич та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. О. М. Полінкевич. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 415 с.
28. В. Кім Чан, Рене Моборн. Стратегія блакитного океану: як створити безхмарний ринковий простір та позбутися конкуренції. Харків: Книжковий Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. 270с.
29. Рокоча В., Одягайло Б., Терехов В. Бізнес-стратегії європейських компаній: навч. посіб. К: ВНЗ "Ун-т економіки та права "КРОК", 2018. 310с.

30. Поповиченко І.В. Логістичне управління бізнес-процесами підприємства: теоретико-методологічні аспекти та інструментарій: монографія / І.В. Поповиченко, А.О. Черчата // Дніпро: Літограф. – 2017. – 204с.

31. Barnes S., Menzies V. Investment in venture capital funds in Europe. In: Entrepreneurship and the financial community: Starting up and Growing New Businesses / Edited by B. Clarysse, J. Roure and T. Schamp. Cheltenham, UK: Edward Elgar, 2007.

32. Frank T. Rothaermel Strategic Management: concepts. Georgia Institute of Technology. McGraw-Hill Education, 2018.